

Deres ref:

Vår ref: 120107-1815

Oslo, 18. oktober 2022

Høringsinnspill Prop. 1 S (2022-2023) til Kommunal- og forvaltningskomiteen fra Landssammenslutningen av Norske Vindkraftkommuner (LNVK)

Landssammenslutningen av Norske vindkraftkommuner (LNVK) er et nasjonalt nettverk for 39 vindkraftkommuner i Norge til ivaretagelse av vertskommuners interesser.

1 Innlemming av planlegging og bygging av vindkraftverk i plan- og bygningsloven

Stortinget traff 1. desember 2020 følgende anmodningsvedtak:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag om å innlemme planlegging og bygging av vindkraftanlegg i plan- og bygningsloven.»

Anmodningsvedtaket var et resultat av en langvarig debatt om vilkårene for utbygging av vindkraftverk på land i Norge, og gir uttrykk for et prinsipielt standpunkt om at slike utbyggingssaker skal underlegges skjerpede saksbehandlingskrav med mer myndighet til kommunene.

Oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak omtales i budsjettproposisjonen. Det er opplyst at Kommunal- og distriktsdepartementet og Olje- og energidepartementet samarbeider om et høringsnotat med forslag til oppfølging av hvordan vindkraft framover skal behandles både etter energiloven og plan- og bygningsloven. Notatet vil bli sendt på høring høsten 2022. Etter høringen vil regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

LNVK mener at departementenes oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak er svak, og vil arbeide for en rask oppfølging og iverksettelse av lovendringen. Høringsnotater er allerede forsinket med mange måneder.

LNVK ber Kommunal- og forvaltningskomiteen påskynde arbeidet med å innføre plan- og bygningsloven. Dette kan gjøres enkelt ved å fjerne «energiloven» fra plan- og bygningsloven § 12-1 tredje ledd tredje setning, og vil også være i samsvar med uttalelsene i Hurdalsplattformen.

2 LNVK støtter hovedtrekkene i regjeringens forslag til nytt skatteregime for vindkraft

Del 2- 5.4: Grunnrenteskatt på landbasert vindkraft

Til punkt 5.4.2 Vurderinger:

«Omregnet til 2022-kroner har produksjonskostnaden for nye vindkraftanlegg falt fra om lag 57 øre/kWh i 2012 til om lag 31 øre/kWh i 2021. Kostnadsutviklingen har gjort landbasert vindkraft til den

mest kostnadseffektive kraftteknologien i gjennomsnitt. Frem mot 2030 forventes produksjonskostnadene å falle videre, til om lag 23 øre/kWh.»

Vindkraft er rimeligere å bygge ut enn vannkraft. Da bør skatte- og avgiftsregimet for vindkraft i større grad likestilles med vannkraftsektoren.

Til punkt 5.4.4. Fordeling av inntekter mellom stat og kommunesektor:

«Regjeringen foreslår at det innføres grunnrenteskatt på havbruk og vindkraft på land, med virkning fra og med inntektsåret 2023. En sentral del av forslaget er at lokalsamfunn som stiller naturressurser til disposisjon, skal sikres en andel av grunnrenten. [...] På svært usikkert grunnlag anslås bruttoprovenyet fra en grunnrenteskatt på landbasert vindkraft til om lag 2,5 mrd. Kroner påløpt i 2023 [...] Innst.2 S (2020-2021): «Stortinget ber regjeringen sikre at fremtidige vindkraftutbygginger fører til tydelige lokale ringvirkninger, blant annet ved at det legges til rette for kommunale inntekter.» Regjeringen legger opp til at kommunesektoren skal få halvparten av provenyet fra grunnrenteskatten på landbasert vindkraft. [...]»

«Kommunesektorens andel fordeles gjennom flere virkemidler. Produksjonsavgiften, som fordeles til vertskommunene uten videre omfordeling, økes fra 1 til 2 øre/kWh, se pkt. 8.7. Regjeringen vil også foreslå å innføre en naturressursskatt som inngår i inntektsutjevningen. Naturressursskatten vil foreslås satt til 1,3 øre/kWh, der 1,1 øre/kWh går til kommunene og 0,2 øre /kWh til fylkeskommunene.»

LNVK støtter regjeringens utsagn i Hurdalsplattformen om at vertskommuner skal få «mer igjen» av verdiskapingen, men mener regjeringen ikke etterlever dette ved forslaget om fordeling av grunnrenteskatten for å sikre berørte lokalsamfunn «en andel av grunnrenten.» Regjeringen foreslår 50 pst av grunnrenteskatten til *kommunesektoren*, og fordelt gjennom rammetilskudd. Da går hovedtyngden av «kommuneandelen» til byer uten vindkraftanlegg og beskjedne deler til vindkraftkommunene.

LNVK mener det bør presiseres at deler av grunnrenteskatten skal gå direkte til vertskommunene, eksempelvis 10 pst.

Naturressursskatten inntektsutjevnes i det statlige overføringssystemet. Det fører til at hovedtyngden av naturressursskatten tilflyter sentrale, tettbefolkede strøk, og ikke vertskommuner for vindkraftanlegg.

LNVK ber om at naturressursskatten holdes utenfor inntektsutjevningen.

Punkt 8.7 Avgift på landbasert vindkraft

«For 2023 foreslås det å øke satsen til 2 øre/kWh, se forslag til avgiftsvedtak §1 og omtale i pkt. 5.4. [...] Avgiften er fiskal og går til statskassen, men det er likevel forutsatt at inntekten fra avgiften fordeles til vertskommuner, jf. prop. 1 LS (2021-2022).»

LNVK mener produksjonsavgiften bør økes til 3 øre/kWh dersom innretningen på grunnrenteskatten fastholdes. Naturressursskatten og produksjonsavgiften bør også verdisikres ved en lovfestet

indeksjustering, på samme måte som konsesjonsavgiftene på vannkraftsektoren, jf. vannfallrettighetsloven § 18.

Oppsummering:

- Innlemming av planlegging og bygging av vindkraftverk i plan- og bygningsloven må fremskyndes
- 10 prosent av grunnrenteskatten bør tildeles vertskommunen
- Alternativt bør produksjonsavgiften økes til 3 øre/kWh
- Naturressursskatten bør holdes utenfor inntektssystemets inntektsbegrep
- Naturressursskatt og produksjonsavgiften bør verdisikres gjennom lovfestet indeksjustering.